

Pokrovitelj odvetnikov

Mnogi avtomobilisti so se v zadnjih letih navedli smatrati, kakor poslovod v inozemstvu, za svojega pokrovitelja sv. Krištofa. A številni odvetniki menda malo vedo o svojem stanovskem svetniku, ki ga enako častijo v Evropi in Zedinjenih državah. To je francoski puščavnik sv. Ives. Od nekdanj je bral vse uboge žrtve krivice. Zato je kmalu postal tudi pokrovitelj pravnih zastopnikov. Že študentski, ki je naslikal svetnika za univerzo v Louvainu. ga je upodobil v odvetniškem plašču. Tudi svetnikove podobice, ki visijo zdaj po francoskih kmečkih hišah, ga kažejo v odvetniškem črnem klobuku in plašču, vrh katerega je ogrnjena puščavnikova dolga bela obleka. Lani je dospela v Francijo skupina pooblaščenih zastopnikov ameriškega odvetniškega stajna, ki se je udeležila proslave sv. Ivesa. Američani so prinesli v srednjeveškem slogu izdelano steklo s svetnikovo podobo, darilo zveze odvetnikov v Zedinjenih državah. Okrasili so z njo okno v svetnikovi stolnici v Treguleru, bretonskem mestu ob Rokavskem prelivu in njegovem rojstnem kraju.

Mravlje, ki pojejo

Znanstveni listi poročajo o raziskovanju učenjaka H. Antruma, ki se bavi s proučevanjem mravelj iz družin mirnika in formika. Mravlje teh družin imajo posebne utripajoče ude, ki z njimi proizvajajo glasove, katerih pa seveda človeško uho ne more slišati. Antrum je pustil, da so mravlje tekale po takti podlagi, ki je bila občutljiva za glasove. Glasove je sprejel z mikrofonom in jih ojačil z zvočnikom. Potem je mogel določiti, da so utripajoči udi na drugem obročku zadka in začno utripati in »petje«, kadar se jih dotakne kak druga mravlja s tipalkami. Mravlja »poje« le, če je razburjena ali v pijanosti.

Habakuk

15

Reimlichlova povest podomačena — Z dovoljenjem založbe

X.

Drnica je svojemu rejencu hudo zamerila, da se ni menil za njene dobrohotne nasvete in da je delal čisto po svoje. Kljub temu mu je, ko je študiral, večkrat poslala kako reč in ga vedno vabila, naj prebije počitnice v domači hiši. Habakuk pa nikoli ni ostal več kakor kak dan, potem pa se je kako izgovoril in je šel. Saj mu ni ušlo, da je Cenca slej kakor prej upala, da ji bodo nameni uspeli, Marička pa se ga je tako zaljubljeno oklepala, da mu je bilo kar nerodno; in vendar ji z ničimer ni dajal pravice, da bi si mogla kaj obetati.

Cenca je namreč po neumnem vtepla v vseh teh letih dekletu v glavo, da jo bo Habakuk vzela. Marička se je sčasoma res zagledala v fanta in, ko je prihajal tako čedno opravljen in je bil vedno tako moder in pameten, se je vsa zatelebala vanj.

Ko je prišel Habakuk za začasnega učitelja k Sv. Juriju, sta ga Cenca in Marička večkrat obiskali in sta bili okoli njega, kar sta najbolj mogli. Cenca je tiste mali zmeraj pripovedovala, da sta ona in Luka sklenila, da bosta potovske posle opustila in domačijo prodala. Z izkupičkom in s tem, kar sta si na stran naložila, bosta onadva lahko mirno živela, poleg tega pa Marički še prav čedno doto štela.

Habakuk je bil vselej zelo prijazen in je smeje se dejal, da želi Marički najboljšega moža; sicer pa se je napravljaval tako, kakor da ne razume, kam pes tace moli — čeprav jo je ta krepko in razločno dovolj molel.

Zdaj pa je v Drnikov dom urezalo kakor z jasnega, ko je prišlo Habakukovo pismo, v katerem je sporočil, da se misli v kratkem z Milko Trebnik oženiti. Cenca je bila vsa iz sebe, tako jo je razburilo, Marička se je jokala, Luka pa je brundal in mrmral zase, češ da je ni neumnije reči na svetu kakor ženitev.

Drugo jutro navsezgodaj se je Cenca napravila na pot in jo je ob štirih popoldne primahala k Svetemu Juriju. Habakuk se je je prestrašil in je zajecjal:

»Vi, mati? Kam... kaj pa je vas prineslo? Ali je kaj narobe doma?«

»Da, narobe je marsikaj,« se je Cenca odrezala. »Govoriti moram s teboj.«

Le s težavo jo je pregovoril, da je najprej malo prigriznila, in že medtem ko je jedla, je začela:

»Torej ženiš se? In tujko jemlješ? Kako ti je kaj takega prišlo na misel?«

»Človek, ki ima stalno službo in je že čez trideset, mora vendar na ženitev misliti,« je odgovoril Habakuk nekoliko v zadregi. »To, mati, vendar vidite, da moram koga imeti, ki mi gospodinji in mi za dom skrbi.«

»Saj sem Maričko dala učiti, da zna kuhati, šivati in vse, kar je gospodinji treba znati.«

»Ali ne gospodinje, ženo hočem.«

»Ali ti Marička ni dobra dovolj za ženo? Zna vse, dote ima precej in lepo dekle je, to pravijo vsi.«

»Nič ne tajim. Toda Maričko sem imel vedno kakor sestro; sestre pa vendar ne morem vzeti za ženo.«

»Zakaj pa si tako delal, da je na to upala? Zdaj se noč in dan dere.«

»Za sveto božjo voljo! Saj nikdar nisem ne kaj rekel ne kaj pokazal, da bi si mogla delati kake upe. Vi, mati, vi ste res eno ali drugo krat kaj takega omenili, ali saj ste morali vsi videti, da mi ni za to. Kakor sestra mi bo Marička zmeraj ljuba, drugače pa ne. Midva bi bila gotovo nesrečna, če bi se vzela.«

»S tole tujo žensko pa misliš biti srečen?«

»Mati, prosim vas, nikar tako zaničljivo ne govorite o moji nevesti! Res upam, da bom zelo srečen z njo, če je božja volja taka.«

»Ali se nič ne spominjaš, da sem te pred leti že svarila, da se Trebnikove gospodične varuj?«

»Da — da — ali saj niste imeli zakaj. In takrat sva si že bila v besedi.«

»Ali tako? Tako, tako?« je zaypila Cenca. »Moj Bog, sama sem kriva nesreče! Prej bi ti bila morala vse povedati. — Zdaj je prepozno. — Ne! Še zmeraj je časa dovolj, da te obvarujem najhujšega.«

»Kaj vam je, mati? Kaj pravite?« se je učitelj vznemiril.

Žena je nekoliko pomolčala, potem je iztisčala iz sebe:

»Ne kaže mi drugače... Moram ti povedati... Trebnikove gospodične ne moreš vzeti. — To bi bilo strašno.«

»Zakaj neki? Kako neki?«

»Tvoj oče in njen oče sta si bila najhujša sovražnika.«

»Kdo je bil moj oče? Povejte vendar! Povejte mi to vendar!« je razburjeno silil učitelj.

»Tvoj oče se je pisal Karel Ornik in je bil gozdar na Dobrihah. — On in gozdar Trebnik sta se potegovala za službo višjega gozdarja v Orešju. Tvojemu očetu so to mesto že obljubili, da ga gotovo dobi. Vse pa so skazili hudi marnji, ki so tedaj tvojega očeta obdolžili, da si je z divjimi lovci na roko in se da od teh plačevati. Prišel je v preiskavo in ni izgubil le dobrega mesta v Orešju, ampak je bil sploh ob službo. Orešje je dobil Trebnik in tega je tvoj oče sumil, da je tiste marnje raztrosil, čeprav ta tega ni storil; storil je to eden izmed lovskih čuvajev tvojega očeta. Ali tvoj oče je bil tako jezen in divji, da je Trebnika pričakal in zahrbtno ustrelil...«

»Ooooh!« je zastokal Habakuk — potem je kar zatulil: »In očeta so — na smrt obsodili... in potem... na doživljenjsko ječo pomilostili... Ali ni tako?«

»Kaj? Ti že vse to veš?« se je Cenca prestrašila. »Kdo ti je pravil, kaj?«

»Milka — Trebnikova gospodična mi je povedala.«

»Kdo je Trebnici to pravil?«

»Čula je pač, kaj je bilo z njenim očetom. Da je morilec moj oče, o tem se ji še sanja ne.«

»Tedaj ji moraš to povedati.«

»Jaz? Nikoli! Za nič na svetu ne!... Pa povejte mi, ali je bil moj oče hudoben?«

»Ne, hudoben ne... Bil je lep mož — ti si mu na las podoben, vsaj v obraz. Toda lahkomišeln je bil in malo prevzetan pa nagle jeze. Tvoja mati je dosti prestala z njim, čeprav sta bila le eno leto vkup; strašno rada ga je imela.«

»Kdo je bila moja mati? Zakaj me je zavrgla? — Povejte! Vse mi povejte!«

Potovka je nekaj časa molčala. Potem je jela počasi pripovedovati, kdo in kaj so bili Habakukovi starši in kako je bilo njihovo življenje.

Karel Ornik je bil edinec imenitne družine, ki je imela graščinico na Brezju, pa je prišla precej na kant in ji je ostalo le toliko, da se je za silo preživljala. Svojega edinca so starši razvadili, niso ga naučili dela in resnosti. Dali so ga v šole, ali fant je študiral zdaj to zdaj drugo in ni prišel nikamor.

Nazadnje je bil vesel, da je dobil službo gozdarja. Ali tudi tu je ostal stari lahkomišelnec. Ko je bil mlad gozdar na Dobrihah, si ga mnogo laže našel v vaških gostilnah kot pa v pisarni ali v gozdu. Sicer ni pil čez mero, ali rad je kvartal in ni bilo redko, da je tudi precej izgubil.

Največ je presedel v Senčnikovi gostilni, kjer si je nagovoril Ančko, mlajšo Senčnikovo hčer. Senčnik, ki je bil premožen in spoštovan poštenjak, o kaki ženitvi Ančkini z Ornikom ni hotel nič čuti in mu je prepovedal, da bi še kaj prihajal. Ornik je bil ves divji zaradi tega, vrgel je Senčniku v obraz, kar mu je na jezik prišlo, Ančke pa ni pustil, ampak je storil vse, da bi mu jo stari moral dati.

(Dalje sledi)